

Göteborgs Stad

Stadsbyggnadskontoret

Samrådsredogörelse

Datum: 2010-01-11
Diarienummer: 0830/07

Rune Elofsson
Telefon: 031-368 17 26
E-post: rune.elifsson@sbk.goteborg.se

Program för detaljplan del av Södra Gårda inom stadsdelen Gårda i Göteborg

Samrådsredogörelse för program

Genomförande

Byggnadsnämnden beslutade den 28 oktober 2008 att genomföra samråd för programförslaget. Förslaget har sänts för yttrande enligt bifogad lista över samrådsrets, bilaga 1, under tiden 19 november 2008 - 13 januari 2009.

Förslaget var utställt på stadsbyggnadskontoret och på stadsdelsförvaltningen Centrum under tiden 2008-11-19 tom. 2009-01-13. Informationsmöte anordnades den 4 december 2008 klockan 18.00 på stadsbyggnadskontoret.

Sammanfattning

De flesta kommunala nämnder och bolag samt statliga verk och Länsstyrelsen har inkommit med yttranden och synpunkter. Lokalsekretariatet, Utbildningsnämnden, BRG, Lantmäterimyndigheten, Svensk Handel, Västrafik, Hyresgästföreningen, Handikapps-föreningen och Naturskyddsföreningen har inte yttrat sig. Totalt har 82 yttranden inkommit. Av dessa var 19 kommunala nämnder och bolag, 7 statliga och regionala myndigheter m fl, 3 sakägare, 27 bostadsrättsinnehavare, verksamhetsidkare och boende samt 16 övriga, varav en namninsamling med 1 401 personer.

De starkaste reaktionerna berör framförallt de delar i programmet som diskuterar en rivning av den äldre bebyggelsen öster om Fabriksgatan. Reaktionerna kommer främst från boende i husen och i staden i övrigt, verksamhetsidkare inom stadsdelen, och övriga enskilda samt en namninsamling med 1 401 namn varav 2 kunde kunnat identifieras till Gårda. Från nätverket för en levande, tät blandstad, YimbyGBG, har synpunkter och alternativa förslag inkommit.

Reaktionerna mot programmets diskussioner om en rivning av landshövdingehusen i kvarteren Eken och Cedern grundas på kulturhistoriska och bostadssociala motiv, bostadsbrist, att centralt belägna och billiga lägenheter ersätts med parkeringshus.

Södra Gårda - orienteringsbild

Motiven som framförs för ett bevarande av byggnaderna i kv Lejonet (där idag bl a Klätterfabriken finns) är dels kulturhistoriska och dels att verksamheten i huset har 35 000 besökare på ett år varav många barn och ungdomar.

Verksamhetsidkarna i Gårdaskolan samt även övriga vänder sig mot programmets skrivningar om ett rivande av skolbyggnaderna till förmån för en yta för bussupställning. Man framhåller de omfattande och varierande verksamheter som lokalerna hyser

och hur viktigt samspelet verksamheterna emellan är. Man framhåller också vikten av att lokaler som dessa även finns centralt i staden.

Många yttranden kommenterar de delar i programmet som berör södra Gårda som en stadsdel med ett rikt innehåll och att södra Gårda inte är ett område/en monokultur. Man menar att den befintliga bebyggelsen öster om Fabriksgatan mycket bidrar till den eftersträvade mångfalden. En rivning skulle medföra att denna går förlorad. Man ifrågasätter starkt det påstående som vi gör i programmet att södra Gårdas nuvarande karaktär inte går förlorad om de befintliga husen skulle ersättas med P-hus och nya verksamhetslokaler mot Fabriksgatan.

Vad gäller Svenska Mässans lokalbehov lämnar flera yttranden olika alternativa lösningar:

- påbyggnad av befintliga lokaler,
- påbyggnad av Focus-huset med flera våningar,
- expansion norrut väster om Mölndalsån= ersättning av Valahallabadet,
- flyttning av Svenska Mässan till nytt läge utanför centrala staden.

Det finns också en acceptans och förståelse för Svenska Mässans önskemål om att utöka sina lokaler in i Focus-huset. Det är konsekvenserna av en expansion in i Focus-huset man reagerar emot: att p-platserna i så fall skulle flyttas till ett nytt P-hus öster om Fabriksgatan och att de befintliga husen därför skulle rivas. För att inte behöva riva husen lämnar man en rad alternativa förslag till parkering: dels öster om huset i kv Cedern och vidare längs E6/E20 norrut, och dels på andra platser som t ex Lisebergsparkeringen, vid Valhallabadet och söder om Focus-huset.

Miljönämnden, Länsstyrelsen och Räddningstjänsten tar upp de miljö- och säkerhetsproblem som föreligger genom trafiken på E6/E20. Påverkan från vägtrafiken i området mellan Fabriksgatan och leden gör det olämpligt med bostäder där. Området har sämst luftkvalitet i Göteborg, är bullerstört och utsätts för risker från transporter med farligt gods. Miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid och partiklar överskrids. Slutsatserna i dessa yttranden är att man anser det olämpligt med bostäder öster om Fabriksgatan och att en kommande detaljplan bestämmer de riskreducerande åtgärder som behövs med tanke på farligt godstrafik.

Kulturnämnden bifaller i sitt beslut ett yrkande från S och MP där man ser Svenska Mässans möjligheter att expandera som mycket viktig för Göteborg och samtidigt starkt poängterar vikten av att vårda och utveckla den historiska stadsbilden i linje med det som diskuteras i programmet.

Framförda synpunkter i övrigt kan i möjligaste mån beaktas i fortsatt planarbete.

Kopior av samtliga yttranden har överlämnats till fastighetskontoret, trafikkontoret, Parkeringsbolaget och Svenska Mässan för kännedom.

Yttrandet från Länsstyrelsen Västra Götalands län bifogas (bilaga 1). Länsstyrelsen är medveten om att området närmast E6/E20 inte utgör en bra boendemiljö och anser därför att det är bra att skapa en barriär av P-hus mellan E6/E20 och resten av stadsdelen. Man anser att i ett kommande detaljplanearbete bör planens avgränsning ses över så att kv Neptun, som fortfarande är ett välbevarat kvarter i stadsdelen, inkluderas. Detta skulle på ett bättre sätt kunna hantera kulturvärdena och därmed riksintresset.

De synpunkter som kommit in sammanfattas nedan.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets kommentarer

Inkomna synpunkter har sammanfattats nedan. Inkomna yttranden finns i sin helhet på stadsbyggnadskontoret. I de fall kontoret har kommenterat synpunkterna så är dessa gjorda utifrån programinnehållet.

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

Fastighetsnämnden beslutar att tillstyrka programmet i enlighet med fastighetskontorets förslag.

FP, M och KD hade ett eget yrkande som anför:

De cirka 300 bostäder mellan Fabriksgatan och Mölndalsån omfattas inte av programmet. Området har i dag olika konkurrerande intressen mellan Svenska Mässan, Göteborgs Stads Parkerings AB och ca 100 centrala och billiga bostäder i tidstypiska landshövdingehus samt ca 4 000m² verksamhetslokaler. Vi anser det finns goda möjligheter att tillgodose de flesta av dessa behov.

Svenska Mässan behöver byggas ut och det finns mycket goda möjligheter att göra det genom att dels bygga högre inom det Mässområdet som finns samt bygga spännande lokaler över ån till Focus där man kan utnyttja ån som en del i Mässan. Mässbyggnaderna skulle också må bra av att bli lite högre med ny arkitektur som gjorde dem inte bara till ett bra mässområde utan också gjorde Svenska Mässan till spännande byggnader. Det finns även ytor mellan Svenska Mässan – Valhallabadet – Valhallagatan – Mölndalsån som man kunde pröva att använda till Mässområdet. Även ovanpå Focushuset går det att bygga betydligt högre om man behöver de utrymmen också.

Parkeringsutrymmen kan fortsättningsvis vara kvar i Focus nedre delar samt byggas ytterligare plan ovanpå de lägre befintliga parkeringshusen utefter motorvägen. Parkeringar och bussuppställning kan även byggas i de kvarter som föreslås rivas i förslaget utom kvarteret Eken och Cedern där det idag ryms ca 100 lägenheter huvudsakligen 1 rok och 2rok. Dessa 100 lägenheter tillsammans med ca 300 lägenheter på andra sidan Fabriksgatan utgör en värdefull del av de få verkligt billiga boenden som finns kvar i centrala Göteborg och är viktiga att ha kvar inte minst ur blandstadens perspektiv. Vår policy är att kunna erbjuda olika kategorier av boende möjlighet att bo även i centrala delar av Göteborg. Det råder också stor bostadsbrist i Göteborg och 100 lägenheter är ett värdefullt tillskott till att minska denna.

Det är mycket olyckligt att det uppdrag som gavs i Byggnadsnämnden inte innefattade en helhetslösning av Gårda som var tänkt från början, Vi anser att det är viktigt att de ca 300 lägenheter som idag inte innefattas av programmet ges ett varaktigt skydd från rivning genom och även övriga delar av Södra Gårda tas med i programmet.

Fastighetsnämnden förslås besluta att tillstyrka kontorets förslag med de ändringar och tillägg som ovanstående skrivelse medför.

Ledamöterna för MP antecknar som yttrande en skrivelse daterad 2009-01-26 enligt följande:

Gårda är en stadsdel vars framtid både berör och engagerar. Vi har under många år verkat för att bevara så mycket som möjligt av desamma. Kvarteret har utgjort representant för en blandstad från 1920-30 talen. Det till trots att det funnits argument för att delar av kvarteren kan ses som en hälsovådlig boendemiljö i ett långsiktigt perspektiv.

Den nuvarande situationen att husen är belägna nära en hårt trafikerad led har lett till att dess fasader har underlåtit att underhålla och ger i dag ett långt mycket tristare och slitnare uttryck än vad området förtjänar. Man kan alltid ställa sig frågan om hur lång tid ett hus egentliga livslängd är?

Så länge de boende önskar att bo i ett område eller när det börjar att blir farligt att bo i det?

Leden har på senare tid ytterligare breddats med en fil, vilket inte är ett underlättande argument för oss som egentligen önskar bevara flertalet av stadens landshövdingehus i sin ursprungliga form. Likaledes finns det fritidsverksamheter i områdets stenfastigheter som behöver finna ersättningslokaler, vilka inte alltid går att få till samma låga kostnad, det kan ifrågasättas ur ett lokalt hållbarhetsperspektiv.

Ur ett globalt hållbarhetsperspektiv kan angöring med buss när leden delvis försvaras när Svenska Mässan expanderar, men ur ett kulturellt perspektiv är det av vikt att området får behålla sin karaktär av kvartersmark och ge intryck av en sammanhållen kvartersmiljö, ifall att programmet genomförs. Likaledes att fasaderna längs Fabriksgatan utformas likt tidigare landshövdingehus i sitt formspråk.

Fastighetskontoret anför följande:

Då Svenska Mässans funktion är en grundläggande del i Evenemangsstaden Göteborg anser fastighetskontoret att det är viktigt att mässan får möjlighet att utveckla sin verksamhet. Det nya parkeringshuset längs med motorvägen kommer att innebära att en skyddsmur byggs mellan E6/E20 och den närmaste bebyggelsen. En sådan mur kommer inte bara att fungera som ett avåkningskydd från motorvägen utan även utgöra ett bullerskydd för delar av Södra Gårda.

Om förslagen i programmet genomförs innebär det att fastighetsnämnden kommer att behöva säga upp ca 40 lokalhyresgäster och ca 90 bostadshyresgäster i de befintliga hus som då måste rivas. De hyresgäster som enligt kontrakt har rätt till det, kommer att erbjudas ersättningslokal/bostad.

Ett genomförande av programmet kommer att kräva förändringar i befintliga trafiksystem. Fastighetskontoret gör bedömningen att dessa nödvändiga investeringar kommer att överstiga fastighetsnämndens inkomster för mark som överläts och de bidrag nämnden får genom överenskommelser med byggherrarna och Vägverket. Det kommer därför med stor sannolikhet även att krävas centrala investeringsmedel.

Fastighetskontoret tillstyrker förslaget till program.

Förvaltnings AB Framtiden anser att behovet av parkering för såväl besökare, boende och verksamma är påtagligt. Focus-huset har i dagsläget en mycket hög belägningsgrad och spelar en viktig roll som evenemangsparkering i samband med mässor, sportevenemang, Liseberg etc. Den fortsatta utvecklingen av Göteborg som evenemangsstad kommer dessutom att kräva ett väsentligt tillskott av parkeringsplatser i området framöver.

Programmet beskriver en nybyggnation av en parkeringsanläggning parallellt med E6/E20 med butiker i bottenvåningen eventuellt i kombination med kontor. Det är ur vår synvinkel viktigt att kunna bygga en så modern och effektiv parkeringsanläggning som möjligt. Området är väl lämpat för parkeringshus med av- och påfarter till motorvägen i direkt anslutning samt att det kommer att utgöra en bullerbarriär för övrig bebyggelse. Vidare är det av största vikt att trafiksituationen i området löses på ett bra sätt.

GotEvent AB anför följande:

Allmänt sätt instämmer vi i programmets syften som avser att stärka evenemangsområdet långsiktigt. Våra synpunkter avser de nya samband och kommunikationsstråk som blir konsekvenser av förslaget.

Gångavståndet mellan den föreslagna bussuppställningen på Gårdaskolan och t ex Scandinavium är långa och det finns en stor risk att bussar även i fortsättningen kommer att trängas på Valhallagatan för att lämna och hämta besökare därifrån. Det bör övervägas att flytta bussparkeringen till ett läge mellan befintligt parkeringshus på Fabriksgatan och Focus-huset. Därmed kan välbelägna, väderskyddade och lätt tillgängliga gångförbindelser skapas för de stora antal bussresenärer som besöker Scandinavium, Svenska Mässan m fl evenemangsanläggningar.

Placeringen av stora och kapacitetsstarka parkeringshus för personbilar närmast E6/E20 är lämpligt av flera skäl. Dock måste bekväma och trygga gångstråk etableras till evenemangsanläggningar. I programmet framgår att det föreslås en ny förbindelse över Mölndalsån mellan Focus och Svenska Mässan. Vi föreslår att den förbindelsen placeras så att den även kan betjäna besökare till Scandinavium, Valhalla Sporthallar och Valhallabadet. Det vore en stor fördel om förbindelsen även utformas för transporter av gods till och från Svenska Mässan och Scandinavium, så att Örgrytevägen på sikt kan avlastas.

Kommentar: Bussuppställningens funktion är tänkt så att bussarna ställs upp efter att passagerare har lämnats vid respektive evenemangsentré och återvänder dit för avhämtning. Med den logistiken kan bussar ställas upp på ett längre avstånd från dessa entréer då det inte finns något behov av en nära gångförbindelse. En bussuppställning söder om befintligt p-hus vid Tomtegatan skulle avsevärt försvåra en effektiv parkeringslösning och minska nyttjandegraden i ett nytt P-hus.

Den förbindelse som Svenska Mässan föreslår över Mölndalsån söder om befintlig förbindelse mellan Svenska Mässan och Focus-huset är en intern förbindelse mellan mässhallar.

Göteborgs Energi vill bli informerad om när el, fjärrvärme, kyla förläggs samt att befintliga optokablar observeras.

Göteborgs Energi Fjärrvärme informerar om att befintlig fjärrvärmeledning är förlagd i Fabriksgatan och att Focus-huset försörjs via en servisledning som ligger i Underåsgatan. Sistnämnda kräver eventuellt en uppdimensionering. Fastigheterna som ligger mellan Fabriksgatan och E6/E20 försörjs av fjärrvärme och vid framtida rivning av dessa skall avtal sägas upp i god tid för att underlätta avstängning och hemtagning av utrustning.

Göteborgs Energi Gas Anläggning informerar om att det finns gasledningar som måste beaktas vid markarbeten i närheten samt vid ändringar av markförhållanden och ägorätt.

Göteborgs Energi Nät AB anför följande:

Inom planområdet finns ett utbyggt jordkabelnät 0,4-10 kV samt två transformatorstationer varav en är belägen i det nordöstra hörnet av Focus-huset och den andra vid parkeringsytan söder om kvarteret Lejonet. Se bilaga "El-översikt ledningsnät och nätstationer". För att kunna försörja en utvidgning av Svenska Mässan i Focus-huset krävs ytterligare en nätstation i området. Även denna bör placeras i närheten av nordöstra hörnet av Focus alternativt vid kvarteret Eken enligt markering i bilaga. Det öppna området väster om befintlig station kan vara lämpligt.

Dessutom krävs det etablering av ännu en nätstation söder om Gårdamotet för att försörja kommande kontor och handel vid bussparkering och övrig parkering enligt bilaga. För befintliga och nya el-anläggningar, stationer såväl som ledningar, inom kvartersmark skall ledningsrätt upplåtas.

Göteborg Vatten anför följande:

Allmänna ledningar för vatten och avlopp finns utbyggda i programområdet. Begränsande kompletteringar av ledningsnätet kan komma att behövas.

Kommande plankarta ska innehålla en bestämmelse om att lägsta höjd på färdigt golv och andra ytor som inte tål att ställas under vatten ska, för att anslutning med självfall skall tillåtas, vara minst 0,3 meter över marknivå i förbindelsepunkt, med hänsyn till risk för uppdamning i allmänt dag- och spillvattensystem.

I övrigt anför tekniska behov och upplysningar som vidarebefordras till berörda.

Idrotts- och föreningsförvaltningen har inga synpunkter på programmet.

Kulturnämnden beslutade 090217 att bifalla skriftligt yrkande från S och MP som sitt yttrande. I detta framförs följande:

Göteborgs stadsplanering ska ge förutsättningar för en attraktiv stadsmiljö och ett rikt stadsliv. Vi anser att förvaltningens förslag till utlåtande över programmet om södra Gårda ger en bra historik över området. Däremot delar vi inte förvaltningens synpunkter över programmet. Vid frågor som rör stadens framtid är det viktigt att noga väga för- och nackdelar mot varandra för att nå fram till en god balans. Ursprunget till detta program är behovet av en expansion av Svenska Mässan och dess verksamhet, ett behov som vi bedömer berör staden som helhet. Göteborgs roll och utveckling i en växande region är avgörande vilket, i förlängningen, innebär att staden bör förtätas och utvecklas och att förutsättningar för ett mångsidigt och hållbart näringsliv, kulturliv och stadsliv ska skapas. Därför ställer vi oss positiva till det nu aktuella programförslaget för del av södra Gårda. Vi vill samtidigt starkt poängtera att det är viktigt att den historiska stadsbilden vårdas och förs vidare och att den utveckling av området som föreslås i programmet skapar en levande miljö som passar in i nuvarande stadsmiljö. Vi tror också att programförslaget ger ökade förutsättningar att kunna utveckla den andra delen av Gårda och utveckla och bevara de landshövdingehus i området som inte omfattas av detta program.

Liseberg AB ser positivt på programmet. Det är dock mycket viktigt att programområdet ej får låsa möjligheterna till acceptabel lösning för de frågor som varit uppe i trafikutredningen, arbetet bör samordnas med ingående sakägare.

Lokalförsörjningsförvaltningen har inga synpunkter på programmet.

Miljönämnden tillstyrker fortsatt planarbete under förutsättning att synpunkterna nedan beaktas:

Inga bostäder ska tillåtas i området mellan Fabriksgatan och E6/E20.

*Om det finns risk för påverkan av miljön i Mölndalsån vid genomförandet av programmet så ska en utredning göras som fastslår förekomst och åtgärder för att skydda den rödlistade arten knölnate (*Patamogeton trichoides*).*

Övergripande

Miljöförvaltningen är positiv till en omfördelning av p-platser till området intill E6/E20. Påverkan från vägtrafiken gör det olämpligt att vistas i området, vilket begränsar möjligheterna till nyttjande. Programmet öppnar på flera sätt för att skapa en bättre miljö i övriga delar av Gårda och evenemangsområdet genom att minska störningar från vägtrafiken. Rätt genomfört kan också programmet medverka till lägre totala utsläpp till luft, vilket begränsar klimatpåverkan och annan miljöpåverkan. En förutsättning är dock att genomförandet av programmet i sin helhet medför att resande med kollektivtrafik och cykel ökar i förhållande till biltrafiken.

Luftkvalitet och buller

Området mellan Fabriksgatan och E6/E20 är ett av de områden som har sämst luftkvalitet i hela Göteborgsområdet och är dessutom mycket bullerstört. Miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid överskrids i området och närmast leden, även normen för partiklar (PM₁₀). Detta förhållande bekräftas bl a av ”Sammanställning av luft- och bullermiljön i Gårda”, miljöförvaltningen 2008. den dåliga luftkvaliteten gör området mellan Fabriksgatan och leden olämpligt för all typ av boende.

Parkering

Föreslaget parkeringshus kommer att fungera som bullerskydd och som barriär för spridning av luftföroreningar från leden till de västra delarna av Gårda. Lokaliseringen av p-hus till området medför att trafik, som till stor del kommer från leden inte leds in i stadsdelen Gårda och evenemangsområdet, vilket kan förbättra miljön där. Omfördelningen av p-platser från Focus-huset ger dessutom ett längre gångavstånd till evenemangsområdet, vilket i sin tur stärker kollektivtrafiken.

Miljönämnden är därför positiv till att fullfölja den etablering av p-platser som föreslås, inklusive föreslagen ökning av det totala antalet p-platser inom området. Däremot bör ökningen av antalet p-platser kompenseras genom motsvarande minskning i andra delar av Gårda och evenemangsområdet där parkering medför större störningar.

Gång- och cykelstråk

Nämnden är positiv till att komplettera cykelstråken längs Mölndalsån och Örgrytevägen samt Fabriksgatan. Omvandlingen av Fabriksgatans södra del till gåfartsgata ger en koppling till cykelbanan i gatans norra del. För att göra Fabriksgatan och området västerut attraktivt är det viktigt att in- och utfarter från det planerade p-huset och bussuppställningen till leden ger minimala störningar. Det är angeläget att stråket längs Fabriksgatan knyts ihop med övriga gc-stråk inte minst mot Örgrytevägen.

Lokal biltrafik

Nämnden är positiv till att utveckla parkområdet framför Focus-huset, liksom att stärka kopplingen till Mölndalsån, men kan samtidigt se en möjlig konflikt med biltrafiken för att uppnå de målen. I det trafikförslag som ska upprättas är det angeläget att belysa hur genomfartstrafiken i Södra Gårda ska begränsas, så att inte Åvägen eller annat stråk ger en trafikbarriär genom stadsdelen.

Mätningar av luftföroreningar på Tritongatan

Göteborgsregionens luftvårdsprogram och Vägverket har kontinuerliga mätningar av luftföroreningar i området. Mätningarna utförs av Miljöförvaltningen i Göteborg och IVL. Mätinstrument och annan utrustning är huvudsakligen placerade i ett fundament till gångbron inom området som går över E6/E20. Bron ska enligt programmet vara kvar. Mätningar av gasformiga luftföroreningar sker med sk DOAS-teknik, vilket förutsätter att en lampa är riktad norrifrån utan bruten stråle mot det västra brofundamentet.

Det är angeläget att mätningarna fortgå utan längre Avbrott. Detta kräver dels temporära lösningar under byggskedet och en permanent lösning. Planeringen av p-huset bör göras i samråd med miljöförvaltningen.

Särskilt skyddsvärda arter: Den rödlistade vattenväxten knölnate har vid flertal tillfällen påträffats i den del av Mölndalsån som ingår i programområdet, senast år 2006. Om risk finns för påverkan av livsmiljön i Mölndalsån, t ex vid anläggandet av gångbro, så är det angeläget att det föregås av en utredning som fastslår förekomst och åtgärder för att skydda arten.

Kommentar: Den förslagna utredningen om förekomst av knölnate genomförs under samrådsskedet.

Park- och naturnämnden beslutar att översända förvaltningens utlåtande och där anför följande:

Man ser positivt på programmets ambitioner att förstärka grönstrukturen i området. Biltrafiken utmed Mölndalsån bör begränsas i så stor utsträckning som möjligt, för att parkstråket utmed ån skall förbli det grönstråk som det är i dag, utan alltför mycket störningar från biltrafiken.

I Mölndalsån, sydväst om Focus-huset (strax norr om Underåsbron) har påträffats vattenväxten knölnate, som i den internationella hotkategorin i rödlistan för arten är starkt hotad. Göteborg har ett nationellt ansvar för bevarandet av arten, då den inte har påträffats på någon plats i Sverige. Knölnaten, som är ganska oansenlig, växer nedsänkt i vatten och sticker bara upp ovanför vattenytan med ett litet blomax vid midsommartid. Arten bör behandlas med stor hänsyn i planarbetet. Inga direkta åtgärder (kulvertering, muddring, omgrävning etc) får göras i närheten av arten. Inte heller får vattenkemin och siktdjup ändras genom utsläpp eller liknande. Utöver de nämnda åtgärderna bör man vara mycket försiktig med ingrepp som innebär en sekundär påverkan t ex avverkning a träd som ändrar ljusförhållandena i ån. Stora skuggande byggnader bör undvikas i åns närhet i det avsnitt där arten finns.

Förvaltningen pekar i parkplanen för centrum ut åstråket, det vill säga området kring Mölndalsåområdet från norra Gårda ner till Örgrytevägen, som en av de stadsdelsparker som förvaltningen skall utveckla de närmaste åren. Parken rymmer många socio-topvärden och skulle kunna fungera som en stadsdelspark för de omgivande stadsdelar som i dag lider brist på parkområden. Området utgör en del av evenemangsstråket vilket gör entrén mot Örgrytevägen än viktigare.

Förvaltningens uppfattning är att biltrafiken utmed Ävägen i direkt anslutning till Mölndalsån bör begränsas i så stor utsträckning som det är möjligt. Detta för att parkstråket utmed ån skall förbli det grönstråk som det är i dag, utan alltför stora störningar från biltrafiken

Kommentar: Utredningen om förekomsten av kölnate förslås utföras under samrådsskedet så att slutsatser från denna kan inarbetas i planhandlingen. Ågatans miljö- och naturvärden kommer att beaktas vid upprättande av samrådshandlingar.

Polisområde Storgöteborg har inga synpunkter på programmet.

Räddningstjänsten Storgöteborg anför följande:

Med hänvisning till plan- och bygglagens krav på lokalisering av bebyggelse till mark som är lämpad för ändamålet anser man att en riskanalys som analyserar hur riskerna från farligt gods på leden påverkar planområdet och personer i dess omgivning ska genomföras. Riskanalysen bör ge en helhetsbedömning av området mellan leden fram till Mölndalsån längs med planområdets sträckning. Riskanalysen ska visa att bebyggelsen inom planområdet placeras på mark lämplig för ändamålet. I den situationen att kommunen bedömer att nyttoaspekterna av etableringen är av den digniteten att planeringen fortsätter finns det fysiska åtgärder och riskreducerande åtgärder som behöver genomföras för att möjliggöra en säker etablering. Dessa åtgärder är något som riskanalysen ska analysera och behandla. Planprogrammet innebär en kraftig exploatering där ett ökat antal personer kommer att vistas i ett känsligt riskutsatt läge. Räddningstjänsten ställer sig därför i dagsläget tveksamma till om planen i sin helhet kommer att kunna genomföras och vill peka på att länsstyrelsen tidigt bör involveras i riskfrågorna.

Kommentar: Arbetet med riskanalyser för både Focus-huset och området norr därom till Blekeallén och till Mölndalsån har påbörjats.

Social resursnämnden anför följande:

Nämnden ser positivt på att Svenska Mässan får möjlighet att utvidga sina lokaler och att Södra Gårda får en ny utformning. Det är i linje med förslaget till ny översiktsplan i vilken ett antal strategiska frågor formulerats. De sociala konsekvenserna av föreslagna förändringar är acceptabla. Området får ett minskat antal bostäder och ett ökat antal p-platser vilket medför en minskning av sociala aktiviteter. Denna minskning kompenseras sannolikt av en ökning av de sociala aktiviteterna som etablering av utställningslokaler i Focus-huset medför. En viktig del i den kommande utformningen av stadsdelen är att området blir levande både på dag- och kvällstid. En komplettering med butiker, restauranger, kiosker m m är önskvärd.

Kollektivtrafiken bör ses över så att hela området blir lättillgängligt och att det är möjligt att åka kollektivt genom området. Antalet p-platser bör inte utgå från vad som kan rymmas enligt gällande detaljplan utan istället från vad området klarar gestaltungs-, miljö- och trafikmässigt för att vara attraktivt och trivsamt. Nämnden är tveksam till förslaget att anlägga en uppställningsplats för turistbussar på en så attraktiv plats som Gårdaskolan. Denna typ av platser bör ligga mer perifer.

Kommentar: En utredning om eventuell alternativ placering av bussuppställning pågår på fastighetskontoret.

Stadsdelsnämnden Centrum anför följande:

Nämnden tillstyrker program för del av Södra Gårda i enlighet med de kommentarer som framgår av tjänsteutlåtandet.

Tillstyrker att lösningen på ersättning av parkeringsytor för de p-platser som försvinner i Focus-huset. Vårt ställningstagande bygger på följande skäl. Befintliga detaljplaner för det aktuella området redovisar redan idag i huvudsak parkeringsändamål. De bostäder som i förslaget kommer att försvinna förvaltas av fastighetskontoret och uppges

vara slitna och i mindre bra skick. Framförallt är läget inte miljömässigt bra med buller och föroreningsproblem, samt trafiken av farligt gods på E6/E20.

Förvaltningen anser att läget direkt vid ledens av- och påfarter är bra med tanke på ovannämnda samtidigt som förändringen inte bedöms öka trafikmängden i området. De projektmål som framgår av programmet med sin utgångspunkt i den nya översiktsplanen ställer sig förvaltningen positivt till. Då programmet i stor utsträckning kommer att påverka många av de boende anser förvaltningen att det är viktigt att man finner lösningar på den bostadsbrist som uppstår. Detsamma bör även gälla företag som hyr lokaler inom eller utanför området.

Förvaltningen vill också trycka på att det är viktigt att man i gestaltningen av nya byggnader och för aktuella gatusektioner skapar en stadsmiljö som väl passar in i Södra Gårda. I övrigt anses att det är viktigt att bevara och utveckla de grönmiljöer som finns, dels söder om Focus-huset och dels utefter Mölndalsån inklusive utformningen av gångförbindelsen mellan mässlokalerna över ån. Trafikfrågorna söder om Focus-huset måste ses över och förbättras.

Trafiknämnden anför följande:

Trafikkontoret tillstyrker förslaget till program efter beaktande av lämnade synpunkter. I samband med program- och planarbetet upprättar trafikkontoret en trafikutredning i form av trafikförslag och trafikanalys som kommer att involveras i detaljplanen. Framförda synpunkter som är omfattande har därför sammanfattats.

För att ge Fabriksgatan funktionen som gåfartsgata är det viktigt att minimera trafikrörelserna vilket i viss mån påverka en hög tillgänglighet till Focus-huset. För att inte belasta Fabriksgatan med ”onödig” trafik är det av största vikt att E6/E20 används i så hög grad som möjligt för den trafik som inte har mål inom området. Trafikkontoret anser därför att de båda påfarterna i södergående riktning vid Gårdamotet samt norr om Lisebergstation bör bibehållas i nuvarande läge. Mellan Gårdamotet och Tomtegatan finns svårigheter att enkelrikta trafiken för att bl a inte skapa en omöjlig trafiksituation för de boende i området. På denna sträcka finns gång- och cykelväg utmed Fabriksgatans östra sida men utfarter från både befintligt och planerat p-hus korsar gc-vägen. I det fortsatta planarbetet bör därför utredas om gatans sektion kan göras om för att bättre uppfylla de behov som finns för gc-trafiken. En förutsättning för enkelriktning (söderut) av Fabriksgatan är att det skapas en lokalkörbana mellan det planerade p-huset och additionskörvägen till E6/E20. Där förläggs även in- utfarter till p-huset

Då det finns behov av att få in cykelparkering, taxi och bil- bussangöring till Svenska Mässan, Liseberg och Hotell Gothia Towers söder om Focus-huset finns svårigheter att bibehålla området som grönområde.

Anslutningarna till och från Ågatan och Fabriksgatan mot Örgrytevägen måste analyseras vidare i planarbetet. Örgrytevägen är central och viktig som del i ett evenemangsstråk. Dessa bör därför ses över mer övergripande för att inte tappa helhetsgreppet över evenemangsstråket. Dessutom borde en översyn göras om det är möjligt att få en naturlig koppling mellan de större parkeringsanläggningarna, Liseberg, Focus-huset, planerat p-hus, Valhalla och Ullevigaraget. Förutom Svenska Mässans utbyggnad är det flera utbyggnader på gång inom området och dess närhet. En parkeringsplan måste därför upprättas för området som kan ha påverkan av detta. Denna ska innefatta både en redovisning av befintliga parkeringsplatser och framtida p-behov med utgångspunkt från tillkommande verksamheter och dess p-anspråk.

För att hålla nere biltrafiken inom området måste kollektivtrafiken förbättras. Sektionen på den södra delen av Fabriksgatan är mycket smal varför det är önskvärt att hitta en alternativ väg för busstrafiken. Detta måste utredas vidare i kommande planarbete.

Kommentar: Jämsides med planarbetet pågår en trafikutredning genom trafikkontoret där många av de angivna frågeställningarna penetreras. Fabriksgatans befintliga sektion söder om Tomtegatan är viktig att behålla för att värna om den rådande gatumiljön. Diskussion att enkelrikta Fabriksgatan pågår och detta bör innebära att ett utrymme finns för gång- och cykeltrafiken. Området söder om Focus-huset bör både kunna rymma angivna funktioner och behålla prägeln som stadspark. Utredning att åstadkomma detta planeras till samrådsskedet. Den föreslagna utredningen att bättre samordna de större parkeringsanläggningarna Liseberg, Focus, planerat p-hus, Valhalla och Ullevigaraget bör kunna genomföras av trafikkontoret.

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Länsstyrelsen Västra Götaland har följande synpunkter:

Kulturmiljö

Området i programmet är av riksintresse för kulturmiljön. Länsstyrelsen kan därför tycka att det är synd att de äldre husen i området måste rivas för att ge plats för parkeringshus. Men Länsstyrelsen är också medveten om att området närmast E6 inte utgör en bra boendemiljö och anser därför att det är bra att skapa en barriär av parkeringshus mellan E6 och resten av området. För att på ett bättre sätt kunna ta tillvara de kulturvärden som finns kvar på platsen anser Länsstyrelsen att detaljplanens avgränsning bör ses över. En större detaljplan som omfattar åtminstone kv Neptun, som fortfarande är ett välbevarat kvarter i området, skulle på ett bättre sätt kunna hantera kulturvärdena och därmed riksintresset. Det är av stor vikt att känslan av blandningen av boende och industri finns kvar i området.

Hälsa och säkerhet

När parkeringshusen ska utformas är det viktigt att ta hänsyn till att det går farligt gods på E6. Vid bullerberäkningar är det också viktigt att ta hänsyn till reflekterande buller som påverkar boende på andra sidan E6. Utmed Fabriksgatan kan det vara lämpligt med planteringar för att ta upp partiklar från trafiken.

I programmet framgår att de geotekniska förhållandena kommer att utredas under planprocessen. Länsstyrelsen har inhämtat synpunkter från SGI, 2008-12-01 och då SGI i sitt yttrande framställer frågeställningar som bör klarläggas i processen bifogas yttrandet i sin helhet.

Natur- och vattenmiljö

En eventuell ny bro över Mölndalsån kan vara en anmälnings- eller tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap Miljöbalken. LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten) ska eftersträvas. Åtgärderna bör förknippas med avsikten att förbättra reningen av dagvattnet innan det når ån.

Det är viktigt att behålla en grön bård med träd och växtlighet längs Mölndalsån. Den skyddade arten Knölnate finns i Mölndalsån. Hänsyn ska tas till Knölnaten vid eventuella byggnationer i och kring vattenområdet.

Trafik

Det är viktigt att i projektet se över till- och påfarter till E6 för att trafiksituationen på vägen som är av riksintresse inte försämras. I det fortsatta arbetet måste en tydlig diskussion föras om hur Västlänken kan komma att påverkas av projektet. Den kommande Västlänken är av riksintresse och får inte påverkas negativt.

Cykelparkering vid pendeltågstationen inom området är viktigt för att uppmuntra kollektivtrafikåkandet.

Råd om tillämpningen av PBL

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt.

SGI anger exempel på frågeställningar som behöver klarläggas i planskedet.

Eventuella brister i den lokala stabiliteten, exempelvis utmed ån, varvid också statusen hos befintlig kajkonstruktion ska beaktas.

Eventuell översvämningsrisk samt eventuella därav föranledda behov av uppfyllnader på den sättningskänsliga leran.

Förutsättningar för grundläggning (översiktligt)

Omgivningspåverkan, exempelvis vibrationer vid grundläggningsarbeten.

Markradonförhållande (översiktlig) om människor stadigvarande kommer att vistas i byggnaderna.

Föranleder utredningsresultaten behov av åtgärder/restriktioner behöver dessa regleras, förslagsvis med planbestämmelser. SGI har inte granskat eventuella markmiljötekniska frågeställningar.

Sammanfattningsvis finner SGI, ur geoteknisk synpunkt, förutsättningarna för ett plan genomförande som relativt goda. Vi förutsätter att den aviserade geotekniska utredningen genomförs i planskedet.

Länsstyrelsens samrådsyttrande har bilagts, se bilaga 1.

Angivna utredningar om trafikbuller, geoteknik, stabilitet, översvämningsrisk och vibrationer kommer att genomföras i samrådsskedet.

Västlänkens eventuella påverkan på planområdet kommer att ingå i fortsatt planarbete.

Banverket har följande synpunkter:

Som sektorsföreträdare för spårbunden kollektivtrafik vill Banverket framhålla vikten av cykelparkering vid stationen. Ett fungerande gång- och cykelnät och möjlighet till parkering är en förutsättning för att uppnå det transportpolitiska etappmålet "Kollektivtrafikens andel av antalet resor bör öka". Banverket beslutade 2007-12-19 att projektet Västlänken skall drivas vidare och att alternativet Haga-Korsvägen via Älvstranden skall ligga till grund för den fortsatta planeringen. Möjlig byggstart för Västlänken, enligt järnvägsutredningen, är tidigast 2011 men att den sannolikt ligger ytterligare flera år fram i tiden. En viktig förutsättning är att en med regionen gemensam finansiering är löst.

Alternativet Haga-Korsvägen innebär att Station Korsvägen, i sin östra del, måste byggas i jord (i väster finns berg). Västlänken fortsätter sedan i jordtunnel under Örgrytevägen. Under utbyggnaden av Västlänken kommer det att krävas omfattande trafikomläggningar, både för biltrafiken och för kollektivtrafiken, p g a öppna jordschakt i Örgrytevägen. Byggnadstiden kommer att vara flera år. Framtida schakt för Västlänken kan ge upphov till marksättningar i omgivningen och nya etableringar behöver ta hand om sådana extra laster för sin grundläggning.

Banverket saknar en tydligare beskrivning av Västlänken och dess framtida påverkan på programområde. Banverkets översiktliga analys av programhandlingen är att Västlänkens utbyggnad kommer att påverka områdets södra del med trafik och angöringar. Planerade trafikåtgärder bör ta hänsyn till en kommande Västlänk och de trafikomläggningar som kommer att krävas för den utbyggnaden.

Banverket vill påminna om att Västlänken är av riksintresse. I beslut 2006-12-20 pekas Västlänken ut som riksintresse för kommunikation enligt 3 kap 8 § miljöbalken. En beskrivning av Västlänken och eventuell påverkan på riksintresse förutsätts ingå i kommande detaljplan. En ny detaljplan får inte påverka Västlänken och inte heller försvara byggandet av det aktuella alternativet. Banverket förutsätter att kommunen i det fortsatta planarbetet undersöker och belyser hur frågorna kring denna problematik ska lösas.

Kommentar: Förslag till parkering, taxi, gång- cykelvägar ingår i pågående trafikutredning. I det fortsatta planarbetet kommer planförslaget eventuella påverkan på Västlänken beskrivas.

Försvarsmakten har inget att erinra mot programmet.

Svenska Kraftnät har inget att erinra mot programmet.

Telia Sonera *anför följande: Skanovas anläggningar runt och inom området framgår av bifogad karta. Särskild hänsyn bör tas till i bifogad karta markerade kabelstråk. I detaljplanens genomförandebeskrivning bör dessutom nedanstående ingå eller berörda fastighetsägare delges detta. Minst fyra månader innan några arbeten påbörjas i närheten av Telia Soneras anläggningar skall beställning på eventuell flyttning ha inkommit.*

Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra mot programmet.

Vägverket har följande synpunkter:

En trafikstudie måste göras som omfattar väg E6/E20 på sträckan Ullevimotet – Kallebäcksmotet. Särskilt viktig är sträckan Gårdamotet – Örgrytemotet.. Utrymme måste skapas söderut för tre körfält plus ett additionskörfält och ett lokalkörfält innanför en skyddsbarriär, samt att befintlig skyddsbarriär förlängs norrut till Gårdamotet.

En riskanalys beträffande transporter med farligt gods genomförs. En trafikbulerstudie utförs när det gäller påverkan öster om leden.

Lokalgatan för in- och utfarter till parkeringshuset kommer att ligga tillsammans med befintligt additionskörfält. Detta innebär att en cirka 7 meter bred gata behöver tillskapas innanför den barriär som måste finnas mellan väg E6/E20 och lokalgatan. Additionskörfältet bör starta vid avfarten i Gårdamotet, vilket medför att befintlig bro där behöver breddas. Det mer lokala körfältet kan sedan tillkomma vid Gårdaskolan. För att få en bra utformning måste troligen skolan rivas. Alternativt bör studeras om det lokala körfältet kan ansluta norr om kv Gumsen. Om tillfarten vid Gårdaskolan stängs kan behov uppstå att dubbelrikta Fabriksgränd mellan Blekeallén och norra delen av kv Gumsen.

När det gäller parkeringshuset planeras detta omfatta kv Eken, kv Cedern och kv Lejonet. Inom kv Lejonet finns idag 112 p-platser samt inom Gårdaskolan 68 p-platser, tillsammans 180, som då försvinner. Detta tillsammans med de 650 p-platser som försvinner i Focus-huset ger ett minus på 834 p-platser. Om nya parkeringshus kommer att rymma cirka 1.100 p-platser är detta ett tillskott på 265 p-platser. Nettotillskottet kan bli mindre om t.ex. den södra delen av kv Eken inte går att disponera för p-platser.

För att klara kraven när det gäller transporter med farligt gods, måste fasaderna på det nya parkeringshuset vara täta, förutom in- och utfarterna bakom den förstärkta och

förlängda skärmen. Hur trafikbuller då kommer att påverka bebyggelsen öster om motorvägen måste nog studeras.

Söder om kv Eken ligger infarten till Focus parkeringen. Den förhöjning av Fabriksgatan som denna infart har skapat är inte bra, men troligen svår att finna en bättre lösning till.

Vid större evenemang på Scandinavium är Valhallabron en viktig utfartsväg från parkeringen vid Valhallabadet, varför denna måste få ha kvar sin funktion.

Den befintliga gångbron över väg E6/E20 är en viktig länk mellan bostadsbebyggelsen öster om motorvägen och stadens centrala delar och kan eventuellt inlemmas i det nya parkeringshuset.

Kommentar: Trafikkontoret har påbörjat en trafikutredning som sker i samverkan med Vägverket. Påpekade utrymmen för körfält på E6/E20 beaktas i denna. Riskanalys har påbörjats för hela programområdet samt angränsande delar mot Mölndalsån. I analysen redovisade slutsatser kommer att beaktas i fortsatt planarbete. I detta kommer även en trafikbullerutredning att tas fram. Förhöjningen av marknivån vid befintlig infart till parkeringen i Focus-huset är inte tilltalande och möjligheter att göra en bättre markanpassning kommer att undersökas i fortsatt planarbete.

Sakägare

Diligentia, Gårda 22:24 m fl

Som ägare till fastigheterna Gårda 16:17, 20:1, 18:23 samt 22:24 vill vi framföra följande synpunkter på programmet.

Vi välkomnar denna översyn av stadsdelen och anser det vara av stor vikt att just betona ordet stadsdel, eftersom vi under en tid arbetat för att hela Södra Gårda ska upplevas som en sammanhängande enhet där verksamheter och boende kan trivas ihop. Vi anser dessutom att södra Gårda är idealisk som en angöringspunkt till evenemangsstråket. Avgörande betydelse blir då tillgången på parkering. Vi förutsätter att antalet p-platser inte minskar utan i stället ökar.

Vi vill uppmärksamma att behovet att kunna upplåta lokaler i gatuplanet till butiker även finns norr om Blekeallén och att detta möjliggörs i detaljplaner.

Gårda 34:6, An och Per Elfdahl

Focus-huset

Låt parkeringen vara kvar i plan 4 och bygg en mässhall ovanpå. Som skäl anförs ekonomiska och tekniska synpunkter. Byggnaden har äntligen blivit estetiskt tilltalande och en lätt påbyggnad kan utformas med god gestaltning. Angöringen till huset är däremot inte bra med kö ut till leden. Framför huset bör snedparkering övervägas. Gärna fler träd framför stationen.

Parkeringshus

Kv Lejonet är ju mest parkering redan i dag, så riv det gamla huset och bygg p-hus, men riv inte vår gångbro. Lisebergs p-hus, som väl är ett provisorium, kunde få både en källarvåning och en tredje våning. Men rör inte kv Cedern och kv Eken.

Bussuppställningen är ok men låt den vackra, gamla gymnastikhallen vara kvar och blir ett nytt resecenter eller butik och kontor.

Fabriksgatan

Har ingen högre önskan än att få kvarstå som en enhetlig gata mellan de gamla kulturhusen. River ni ena sidan tappar den allt estetiskt värde. Cykla gör vi längs ån och inte på Fabriksgatan. Låt den vara gata.

Behovsbedömning

Hur kan man påstå att det inte föreligger betydande miljöpåverkan? Vi har inte många genuina landshövdingehus kvar i staden. Kommunens paroll tycks fortfarande vara "riv allt gammalt". Vi vill inte se en ny skyddsmur istället. Motorvägen är av riksintresse och miljön kring denna bör kunna upplevas som positivt. Bostadsgårdarna i kv Eken och Cedern borde förbli grönytor, mark som kan ta upp vatten. Har de befintliga träden i kvarteren inget värde?

Sociala konsekvenser

Att bostäder byts mot parkering kan vara en god stadskvalitet och anses vara positivt för trygghet och säkerhet kan inte vara en relevant bedömning. Vi går ofta genom Gårda mellan gångbron och Valhallabadet, även nattetid, och har alltid känt oss trygga. Däremot är det olustigt längs "fängelsemuren" efter motorvägen.

Kommentar: En mässhall i Focus-huset kommer att förbindas med befintliga mässlokaler väster om ån genom en förbindelse över Mölndalsån. Denna behöver utgå från lämplig nivå i de befintliga mässhallarna väster om ån vilket motsvarar plan tre i Focus-huset. Därmed är det nödvändigt att ersätta parkeringar i plan tre och fyra med ett nytt p-hus vid Fabriksgatan som behöver ersätta de 654 platser som tas bort och befintliga markparkeringar i kv Lejonet samt därutöver täcka behov som uppstår genom nyetableringar. Konsekvensen av detta blir att ta de tre kvarteren Lejonet, Cedern och Eken i anspråk för ett nytt P-hus.

I behovsbedömningen konstateras att såväl positiv som negativ miljöpåverkan förekommer genom de anspråk som redovisas i programmet. Den sammanvägda bedömningen är dock sådan att ingen betydande miljöpåverkan föreligger. Då befintliga bostäder i hög grad har en dålig luftmiljö och är störda av trafikbuller samt ligger inom riskområdet för transporter med farligt gods innebär ändring i markanvändningen en positiv miljöeffekt.

Bostadsrättsföreningen Tornhuset

Allmänt

Den sydligaste delen av Gårda har alltför länge försummats. Anledningen till det nu påbörjade planarbetet förefaller inte vara en ambition att ta ett helhetsgrepp om och rusta upp Södra Gårda. Anledningen är önskemålet att tillgodose Svenska Mässans behov av större utställningsytor. Evenemangsområdet har byggts ut successivt. Någon sammanhållen planering av området förefaller inte ha skett sedan översiktsplanen blivit obsolet. Södra Gårda kommer att utnyttjas för anläggningar för evenemangsområdets behov och blir dess bakgård.

Miljö

Stadsdelen är enligt tidigare rapporter en av de mest miljöstörda i Göteborg. Även Tornhuset kan, enligt brev från miljöförvaltningen 2008-05-13, ha bullervärden som ligger runt eller över acceptabla nivåer. Miljökvalitetsnormen för kvävedioxid överskrids. Bostadsområdena är utsatta för buller och luftföroreningar också från Valhallaområdet och Nya Ullevi. Trafiken är omfattande alla veckans dagar. Verksamheterna i sig medför buller och ljudsensationer som kan vara nog så påfrestande. Föreningen anser att det kan ifrågasättas om tillkomsten av nya p-hus kan bidra till att minska biltrafiken i centrala Göteborg och Gårda. Risker förefaller påtagliga att till-

strömningen av bilar och trafikstockningar framförallt i samband med evenemang ökar betydligt och leder till ett större trafikflöde inom området och mot centrala Göteborg. Det kan ifrågasättas om Ullevi- och Örgrytemotet har kapacitet att ta emot så stora trafikflöden. Kommer trafikinfarkten på E6/E20 att råda under flera av dygnets timmar än vad redan är fallet. Eftersom programmet inte redovisar den tänkta trafikföringen är det svårt att få en tydlig bild. Det buller som förorsakas på E6/E20 torde i någon mån kunna begränsas av det nya p-huset. Det är då angeläget att också mellanrummen förses med tillräckligt höga bullerskydd.

Avgaserna från p-huset måste ledas bort och ventilationen måste vara tystgående. Alla möjligheter till trädplantering bör tas tillvara. Det är också nödvändigt att fasaderna mot Fabriksgatan är heltäckande så att boende i Tornhuset inte utsätts för strålkastarljus, motorbuller och avgaser. Föreningen vill också framhålla nödvändigheten av att de verksamheter som kan rymmas i bottenvåningen inte tillåts bli störande såsom t ex nattöppna restauranger o dyl. bussuppställningen bör endast medges på betryggande avstånd från bostäder och arbetsplatser samt tomgångsförbud måste hävas.

Det är anmärkningsvärt att någon miljökonsekvensbedömning för hela stadsdelen inte har ansetts nödvändigt. Föreningen delar inte den uppfattningen framförallt som det av handlingen framgår, dels att trafiken väntas öka något, dels att vissa miljö kvalitetsnormer överskrids. Samtidigt konstateras att de störningar trafiken medför koncentreras utanför den övriga centrala staden, Södra Gårda. Planen innehåller inga ambitioner att efterleva de miljö kvalitetsnormer som redan i många år har överskridits, detta är inte acceptabelt.

Trafik

Med hänsyn till grundförhållandena längs Mölndalsån och de redan idag stora riskerna för sättningsskador är det nödvändigt att Tritongatan och Åvägen hålls fria från trafik och andra ingrepp som riskerar att förorsaka tyngdförskjutningar och vibrationer och att trafiken på Tomtegatan inte ökar. Åvägens värde som bilfritt gångstråk kan inte överskattas. Vidare anføres synpunkter på behov av närparkering och angöring för Tornhuset. I planarbetet bör därför Tornhusets behov av angöringsplatser för bilar vid entréer mot Fabriksgatan och Tomtegatan tillgodose. Fabriksgatan som gåfartsgata torde underlätta detta, det som talar emot är att p-huset också ska angöras därifrån.

Det är långa gångavstånd från Tornhuset till hållplatser för kollektivtrafik, nuvarande hållplatser på Fabriksgatan måste finnas kvar.

Focus-huset

Focus utgör närbutik för de boende i Tornhuset och tillgång till p-platser, även på gatuplan, måste tillgodoses.

Sammanfattningsvis

Föreningen ifrågasätter om det verkligen är rimligt och förenligt med Göteborgs miljöambitioner att de 650 p-platser som försvinner i Focus-huset skall ersättas med 1.100 nya i p-hus. Samtliga kvarter längs Fabriksgatan blir då upptagna av parkering och bussuppställning. Föreningen hemställer att synpunkterna beaktas i fortsatt planarbete och förbehåller sig rätten att inkomma med ersättnings- och skadeståndsanspråk om så skulle bedömas skäligt.

Kommentar: Ett nytt P-hus mot leden innebär en förbättring av trafikbullervärden för den befintliga bebyggelsen väster om Fabriksgatan. En trafikbullerutredning kommer att göras i ett fortsatt planarbete. Ökningen av biltrafiken med anledning av ett nytt P-hus sker mot E6/E20 där all in- och utfartstrafik planeras. Den påbörjade trafikutredningen bedömer lämpliga trafikrörelser och redovisar kapacitetsberäkningar för att uppnå ett

bra framtida trafiknät. Den kommer även att ta upp frågor om närparkering till Focushuset.

Ett nytt P-hus kommer att utrustas med en ventilationsanläggning som inte ger negativ påverkan på luftmiljön för omgivningen. Anläggningen kommer även att utföras så att inga störningar från strålkastarljus förekommer.

Programmets behovsbedömning om miljön kommer till slutsatsen att ingen betydande miljöpåverkan föreligger. Således är det inte nödvändigt att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning. Denna bedömning delas av miljönämnden och Länsstyrelsen. I ett fortsatt planarbetet kommer bl a utredningar om geoteknik och stabilitet att genomföras. Beträffande det nya p-husets parkeringskapacitet hänvisas till kommentarer under Gårda 34:6.

Bostadsrättsinnehavare, verksamhetsidkare, hyresgäster, boende

Verksamhetsidkare

Artister mot rivning/Ulf Carling, Fabriksgatan 54

Omfattande synpunkter mot programmet framförs. Här lämnas en sammanfattning.

Förslaget att göra Fabriksgatan till en gågata bör genomföras under alla omständigheter och går i linje med den bilfria staden. Programmet visar en nonchalans mot Gårdas historiska struktur. Riksintresset borde omfatta båda sidor av Fabriksgatan. I detta sammanhang citera yttrandet en text från byggnadsantikvarierna Anna Ligoura och Lisa Molander om en genomgång av samtliga landshövdingehus i Göteborg. Den refererade texten anses visa tydligt att Gårdas landshövdingehus och miljön runt Fabriksgatan skall ses kontextuellt och inte som enskilda hus. Att 85,3% av samtliga landshövdingehus i Gårda redan rivits understryker ytterligare att rivning inte är i linje med att bevara Gårda.

Vidare framför man synpunkten att programmet bidrar till minskad integration och mångfald. Som skäl anges att den mångfald som i dag präglar Södra Gårda skulle gå förlorad om ytterligare p-hus byggs inom området och fler evenemangsanknutna verksamheter etableras. Gårda är i dag en unik miljö som saknar motstycke i Sverige och här hänvisas till stadsdelen har haft betydelse för många konstnärer och artister. Vid en rivning kommer Gårdas identitet betydligt att förändras och gå från ett levande område till ett dött parkeringsområde. Att ytterligare fem p-hus skulle få södra Gårda att leva hela dygnet är inte genomtänkt. Dessutom är förslaget med målade fasader ett hån mot de boende.

Lösningen blir att rusta upp östra Fabriksgatan och bevara och bevara den historiska arbetarmiljön med billiga så bostäder där ungdomar, studenter och gamla kan integreras. Svenska Mässans önskan om mer yta kan tillgodoses genom påbyggnad av befintliga lokaler för mässan. Nya p-platser kan tillgodoses på Valhallas parkeringsplats. Beträffande områdets karaktär anförs att det inte finns något vårdande eller förävidareincitament i förslaget. Om förslaget genomförs kommer känslan av blandad stadsdel att reduceras kraftigt. Ett parkeringshus är alltid ett parkeringshus även om det maskeras till landshövdingehus. Man sviker helt sin bostadspolitik med billiga, centrala lägenheter och stryker både de kommersiella och romantiska krafterna medhårs. Reparera husen istället för att riva. Bullret är tack vare bullerplank knappt uppfattbart. Riskfrågan har en enkel lösning i form av en skyddsvall.

Måste Svenska mässan flytta över Mölndalsån och varför skall det i så fall få sådana konsekvenser för Södra Gårda? Bussparkeringar är ett problem för Göteborg, men rivning av Gårdaskolan är både ett slag mot ett kulturhistoriskt intresse och föreningslivet. Bussparkering skulle kunna byggas i ett p-hus vid Valhalla eller i Focushuset och bussarna skulle finnas betydligt närmare evenemangsplatserna.

En etablering av utställningslokaler i Focus-huset kommer inte att innebära att södra Gårda blir ett område. De konsekvenser en sådan etablering för med sig genom nytt p-hus som ersättning för bostäder och verksamheter innebär inte att Södra Gårda blir ett område. Att ersätta bostäder med kommersiella lokaler och räkna med att levandegöra området är taget ur luften. Att programmets påstående att påverkan på stadsbilden, natur- och kulturvärden är positiva bestrids.

Beträffande ekonomiska konsekvenser av programmets inriktning anförs att detta ger eko av 60- och 70-talens rivningsvågor. Argumentationen kan vändas och vridas beroende på perspektiv. Totalt blir det sannolikt dyrare att riva och genomföra en kraftig förändring.

Kommentar: Den befintliga bostads- och verksamhetsbebyggelsen har historiska värden, den har dock inte sådana kvaliteter att den ingår som ett riksintresse för bevarande. Bostadshusen i kvarteren Cedern och Eken ligger så nära E6/E20 att luftmiljön inte är hälsosam och är utsatt för störningar från trafikbuller samt risker från transporter med farligt gods.

Fastighetskontoret har börjat utreda alternativ placering av yta för bussuppställning.

I programmet diskuteras frågan huruvida södra Gårda även efter en omvandling av Focus-husets övre del till utställningslokaler och efter ett byggande av P-hus mellan Fabriksgatan och E6/E20 fortfarande kan betraktas som en stadsdel och inte som ett område. Programmet tar in hela södra Gårda i detta resonemang och vi kan konstatera att i kv Neptun finns drygt 300 lägenheter och i kv Nornan ca 120 lägenheter. I kvarteren Lammet, och Triton finns idag väl fungerande verksamheter. Detta, tillsammans med möjligheterna till en miljöupprustning och tillförande av verksamheter utefter Fabriksgatan och på Gårdaskolans tomt, är något som enligt kontoret borgar för att södra Gårda även efter en omvandling är en stadsdel - med ett varierat innehåll.

Focus Företagarförening genom Parfumeri Monique AB, Life Hälsan i Focus & Garnbutiken Glamour, Lars och Marie Green

Man noterar med tillfredsställelse de projektmål som anges, framförallt är att stärka och expandera stadsdelen och förutsättningarna för de näringsaktörer som finns i området. Övriga synpunkter som anförs rör etablerings- och tillgänglighetsfrågor som riktar sig till fastighetsägaren.

Michael Thorén (MT), Studio Fabriken/Eld Records, Fabriksgatan 38-42

MT anser att byggnadsnämnden ska avslå programmet för Södra Gårda.

Förslaget att låta Svenska Mässan ta över delar av Focus-huset och bygga P-hus längs E6/E20 är en kortsiktig lösning med flera miljöproblem som kommer att accelerera med tiden. Evenemangsområdet har inte endast positiva effekter, från miljösynpunkt är detta inte lika självklart om trafiken ökar i framtiden. Därtill har MT svårt att förstå det positiva i att fler arenor ligger tätt intill varann. Det stora problemet är att Svenska Mässan är inlåst, omgiven av Liseberg, Scandinavium och Valhalla. När denna expansion inte räcker till, vad ska de göra då? I de flesta städer i Europa som har liknande utställningsområden är dessa placerade utanför stadens kärna, med bättre parkerings- och expansionsmöjligheter.

Det finns miljöaspekter ur en annan synpunkt, att kvarteren Cedern och Eken inte är bra ur boendeperspektiv. Detta har varit uppenbart sedan motorvägen byggdes på 60-talet. Att sedan husen inte underhållits på många år gör saken inte bättre. Men om södra Gårda ska vara en stadsdel och inte blir ett område måste ett mera långsiktigt per-

spektiv beaktas. Kanske kan landshövdingehusen bevaras och användas till annat ändamål.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Ola Hillberg (OH), High Sport Svenska AB, Fabriksgatan 38-42

OH menar att Klätterfabriken är en del av evenemangsområdet. Verksamheten som är kommersiell beskrivs enligt följande:

35.000 besökare på ett år. Antalet barn som går på kurs är varje termin ca 200.

I samarbete med Göteborgs Klätterklubb finns ungdomsverksamhet med ca 60 deltagare per termin. I princip alla skolor i Göteborgsområdet har varit och besökt oss och provat på klättring. Klätterfabriken är med i Skolresan som en tillvalsaktivitet. Ett stort antal studenter tränar på Klätterfabriken.

OH anser det vara ett stort misstag att flytta verksamheten. OH:s förslag är enkelt: Om det ska byggas ett P-hus skall plats ges i samma byggnad för ett modernt klättermusei. Alternativt är att huset med Klätterfabriken kan vara kvar.

Kommentar: Närmare studier av ett p-hus kan innebära att huset med Klätterfabriken eventuellt går att bevara.

Viktor Kolin, Underåsgatan 24, och Niklas Forsberg, Fabriksgatan 38-42, High Sport Svenska AB samt WAT PHA Gothenburg och Design Stories, föreningen "Levande Gårda"

I text och bilder lämnas synpunkter och förslag på alternativ för trafik och parkering. I en tid då miljömedvetenhet har börjat vakna och vi människor vill börja leva efter en mer hållbar standard, så har förslaget givits att riva befintliga, centrala bostäder för att tjäna Svenska Mässans intressen genom att bygga parkeringshus. Hur detta skulle tjäna Göteborgs strävan efter mångfald, trygghet och mänsklighet kan vara svårt att förstå. I översiktsplanen ges en bild av framtidens Göteborg. Denna bild är möjlig att uppnå, men från föreningen tycker man inte att P-hus tjänar denna målsättning. Istället vill föreningen ställa sig helt bakom YimbyGBG som lämnat in ett alternativ hur det kan se ut i Gårda samt bidra med ytterligare förslag.

Föreningens alternativ är följande:

Om nya p-utor nu är absolut nödvändiga, placera dem istället på ytor som redan fungerar som parkering. På bilder visas förslag på parkering genom påbyggnad på Lisebergs P-hus, mittemot Valhallabadet med affärslokaler och gymnastikhallar i bottenplanet.

Klipp av Fabriksgatan och kopplar åter ihop den med Underåsgatan. Kvarteren vid Fabriksgatan skulle kunna återupplivas om man befriade området från dess tunga trafik. Gör Fabriksgatan till den vackra gågata den en gång var med kullersten och småbutiker. Rusta upp landshövdingehusen och låt den mångfald av aktiviteter som Göteborg har som sin målsättning växa fram. Bygg ett ordentligt bullerplank för de mest ansatta husen i kvarteret.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning. Beträffande alternativ av p-hus till kvarteren Eken och Cedern så har sådana diskuterats. En relativ närhet till de nya mässlokalerna och en ny entré till dessa talar dock för ett läge vid Fabriksgatans södra del. Den påbörjade trafikutredningen kommer även att ta upp Fabriksgatans framtida status.

Sensus, Polska Kulturföreningen, Studio Bon Arte, Ateljén, Vanja Larberg arkitekt, hyresgäster i Gårdaskolan

Man är djupt kritiska till den föreslagna rivningen av Gårdaskolan och dess gymnastiksal. Som argument för kritiken anförs en rad synpunkter och refereras till den nya översiktsplanen. Programmets skrivning om blandstad och trygghet tas som utgångspunkt och att då ersätta Gårdaskolan med bussparkering anses som djupt oförståeligt. Dagens Gårda är en miljö som på många sätt lever upp till begreppet blandstad med hänvisning till varierande verksamhet som finns i Gårdaskolan och angränsande kvarter. Beträffande trygghet anförs att mässbesökare inte nämnvärt bidrar till en stadsdels gatuliv eller trygghet. Vad som däremot behövs är människor som rör sig i stadsdelen av olika orsaker och på olika tider under dygnet. Enbart i Sensus lokaler rör sig ca 150 musiker under olika tider.

Därutöver är man kritiska till rivningen av Gårdaskolan utifrån hållbarhet, resurser, sociala konsekvenser, historiskt värde och ekonomi. Husen är fullt fungerande för de verksamheter som bedrivs och har dessutom arkitektoniska kvaliteter. Att riva dessa för 25 turistbussar är inte hållbart stadsbyggande.

Hur man i programmet kommit fram till att förändringarna inte bedöms få negativa sociala konsekvenser är svårt att förstå. En helt unik miljö som annars sällan finns i centrala staden slås ut. Vi kan ta Sensus verksamhet som under flera år har gjort extra satsningar på ungdomar inom området. En rivning av Gårdaskolan innebär att den mängd ungdomar som spelar i band här får uppleva att deras verksamhet inte är viktig. Borde inte Gårdaskolan och dess gymnastiksal bli kulturminne med tanke på historiska värden. Gårdaskolan var en gåva från Örgryte församling till barnen på Gårda. Att riva byggnaderna innebär att stadsdelen Gårdas historia i princip försvinner.

Det är inte säkert att det i längden innebär en vinst för Göteborgs stad att ensidigt satsa på evenemang och turismen i Gårda.

I programmet nämns översiktsplanens mål att "ett överordnat mål är att centrala Göteborg bör erbjuda en integrerad och mångsidig miljö". Detta kan vi bara se som något som talar för att Gårdaskolans två byggnader bör stå kvar.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Erik Almqvist (EA), Nordisk Äventyrssport AB, Fabriksgatan 38-42

EA tycker inte att förslaget att riva delar av Gårda för att ge utrymme för p-platser och mässhall känns sunt. Det finns bättre alternativ som upprustning och satsning på företag eller bostäder. Det saknas information i planen var befintliga hyresgäster erbjuds ersättningslokaler.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Henning Sjögren mf (HS), Gårdaskolans lokaler

Lokalen i Gårdaskolan fungerar som replokal, inspelningsstudio, verkstad, fotostudio och ateljé för nio personer.

HS vill protestera mot programmets förslag att expandera Svenska Mässans lokaler på bekostnad av bostäder, mindre företag och kulturverksamheter. HS vill fästa uppmärksamhet på vad Gårdaskolan står för och bidrar med i stadsdelen Gårda. Samtidigt vill HS komma med kritik på vissa punkter i programmet och komma med konstruktiva förslag på alternativa lösningar. De skäl som anges för rivningen av Gårdaskolan att ersätta med bussuppställning har inget att göra med Svenska Mässans expansion. Expansionen av mässhallar är förståeligt men att använda detta som ursäkt för att riva ytterligare bebyggelse vill HS protestera högljutt mot.

I programmet finns också ett antal slutsatser och påståenden som saknar belägg. På sida 18 konstateras att Södra Gårda är en stadsdel. Status quo är att föredra, platsen

uppfyller redan de krav kommunen har. Sedan säger programmet att en etablering av mässhallar inte kommer att innebära att Södra Gårda blir ett område. De konsekvenser denna etablering för med sig i form av nybyggnad av p-hus som ersättning av bostäder och verksamheter innebär inte heller att Södra Gårda blir ett område. Dessa slutsatser framstår som helt utan grund. På vilket sätt kan 100 rivna lägenheter kompenseras av parkeringshus?

Formuleringen i programmet att dessa förändringar bedöms sammanlagt medföra att de sociala aktiviteterna kommer att vara livaktiga trots att bostäder utgår” anses som byråkratiskt tvärtomspråk. På vilket sätt vidmakthålls Södra Gårdas livaktighet?

Med det ypperliga läge området har med avseende på kollektivtrafik tycker HS att det är underligt att planera för en höjning av antalet p-platser. Förslaget uppmuntrar till ökad bilism.

Förslag på alternativ till rivning

Bygg på höjden. Det finns fler sätt att utnyttja ytorna bättre. Det uppenbara är att bygga fler våningar på Focus-huset. Säkerligen mer kostsamt men samtidigt mer yteffektivt. Svenska mässan vill kanske expandera igen i framtiden och vad river man då? Även P-huset på Tomtegatan kan bli högre. Expandera åt annat håll. Placera mässhallar på Norra Älvstranden.

Minska genomfartstrafiken genom att stänga av Fabriksgatan för biltrafik norr om Focushuset. Ett mindre trafikbelastat Gårda skulle möjliggöra ett mer levande gatuklimat. Utveckla Gårda som attraktiv stadsdel genom att rusta upp husen och grönytorna. På så vis omgärdas Svenska Mässan av en kreativ och vacker stadsdel, inte ett parkeringsghetto.

Alternativ bussuppställning kan vara Lyckholms bryggerier, Valhalla grusplan eller Saabs växellådsfabrik. Utnyttja parkeringsplatsen utanför Gårdaskolan bättre, bygg ett P-hus som rymmer både bussar och bilar.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Sara Danielsson mfl (SD), Fabriksgatan 43

SD protesterar mot programmet. SD har sina arbetsplatser på Fabriksgatan 43 och uppskattar den blandning av bostäder, kaféer, ateljéer och replokaler som finns idag. SD vill se att kommunen satsade på att utveckla det levande Gårda istället för att riva. Rivningen av bostäder, Klätterfabriken och Gårdaskolan är problematisk. Ser man till miljö- och integrationsmål som Göteborg eftersträvar kan det inte vara rätta vägen att riva bostäder. En upprustning av Gårda är ett betydligt bättre alternativ.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Boende, hyresgäster

Magdalena Ågren (MÅ), Gudmundsgatan 13C

MÅ tycker att stadsbyggnadskontoret går emot sig själv på samtliga punkter som satts upp under projektmål.

Planen för södra Gårda motverkar att Göteborg blir en stad som är attraktiv för människor och företag, genom rivning av att riva kulturminnesvärda hus som är en del av stadens charm och historia. Planen motverkar mångsidigt näringsliv och tillgängligheten till stadsdelen eftersom den framförallt främjar bilismen. Den innehåller ingen lösning på hur tillgängligheten genom kollektivtrafik kan ökas. Istället kommer köbildningar att öka genom fler p-platser. Att behålla Fabriksgatan som den är i södra delen är inte konstruktiv, det är alltför stort tryck på trafiken i denna del. Biltrafiken kommer att öka genom fler p-platser.

Det är heller inte ett mångsidigt näringsliv att stoppa in verksamheter i p-husen. Någon måste ju vilja ha sin verksamhet bland bilköer. Ännu fler bilköer minskar tillgängligheten. Det är heller inte så roligt att gå längs Fabriksgatans södra del.

Planen dödar en stor del av det mångsidiga kulturliv och näringsidkare som redan finns i stadsdelen genom att riva stadens enda möjligheter till billiga lokaler och boende. I de hus ni vill riva och bygga p-hus finns ett myller av människor från olika bakgrunder.

Det MÅ mfl har gemensamt är att man väljer att bo i en lägre standard än det normala framför att lägga mindre pengar på boende. Här finns en stor del av stadens kulturutövare.

Planen verkar inte för en attraktiv stadsmiljö med rik mångfald. Den visuella mångfalden försvinner genom att riva unika hus från 1920-talet. Det är inte tryggt och mänskligt att kasta ut människor på gatan och att satsa på p-hus på platser där det finns bostäder. Enligt MÅ:s åsikt kommer er plan för Södra Gårda bli ett område där man bara vill passera. Det är så långt från blandstad man kan komma.

MÅ:s förslag är att bevara husen längs Fabriksgatans södra del. Om Svenska Mässan absolut måste utvidgas och parkeringar flyttas så kan man bygga ut parkeringsytor som finns istället för att riva. Ett förslag är att bygga ett p-hus i tre våningar på parkeringsområdet som finns i Valhallaområdet. För att göra staden mera attraktivt gör södra delen av Fabriksgatan till gågata. Vilket skulle vara positivt för näringsidkare och boende.

Förslaget att bygga en skyddsmur är bra och även anläggande av grönområden längs E6/E20. Det skulle förbättra luften för de boende och göra platsen mer attraktiv för näringsidkare. För att minska trafiken i stadsdelen utarbetar en bättre plan för hur människor ska kunna ta sig fram och tillbaka till mässan och evenemang utan bil.

Rusta upp fasaderna på de slitna husen i kvarteren Cedern och Eken. Gårda har potential att kunna bli en stadsdel som liknar Haga.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Maria Fonseca mfl (MF), Fabriksgatan 54,58

MF vill bo kvar, har levt här de senaste 20 åren.

Lars Göran och Rakel Börjesson, Fabriksgatan 50

Vi vill inte att ni ska riva våra hus för att få p-platser. Det hade varit bättre med lite målarfärg. Lägenheterna är i gott skick. Vi har bott här i 30 år.

Yvonne Karlsson (YK), Gudmundsgatan 13A

YK motsätter sig all tänkbar rivning av Gårda. Bostäder behövs i Göteborg av olika karaktär. Att bygga ännu fler p-platser är emot alla principer om en ren, levande stad. Gårda måste finnas kvar för människor inte bilar.

Thomas Andersson (TA), Fabriksgatan 43A

TA vill bara säga att han inte förstår varför man vill riva bostadshus i Göteborg och bygga p-platser när det redan är bostadsbrist. Att riva kvarteren i Södra Gårda är att förstöra stora kulturvärden. I stort sett hela gamla Gårda är ju redan rivet. Nu har man möjlighet att bevara en unik miljö. Rusta upp kvarteren Eken och Cedern och bevara husen. Detta kan vara de sista landshövdingehusen i stan som fortfarande finns kvar i ursprungligt skick. Hade det åtminstone handlat om att bygga nya bostäder så hade det gått att förstå lite mera, men att riva för att bygga en större mäsas med p-platser känns bara väldigt fel.

Det bästa vore om Svenska Mässan gjordes om till kongresscenter, vilket det fungerar till stor del redan i dag. Förutom kongresscenter så kan man bygga om mässhallarna till olika idrottsplaner eller konsertlokaler. Själva mässområdet skulle kunna flyttas till ett nybyggt mässområde utanför staden. Man bygger inte en levande stadsdel genom att ta bort en tredjedel av dess bostäder. Med förslaget kommer Södra Gårda bli en ännu dödare stadsdel på kvällarna. Rusta upp kvarteren så kommer det dessutom flytta in fler butiker och caféer.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Mattias Johansson (MJ), boende i Gårda

MJ är inte emot utveckling för turism, men inte mot vilket pris som helst. I dagens Göteborg river man bostadshus för att bygga p-platser, vi säger nej till detta.

Nadja Barenthin Lindblad (NBL), Underåsgatan 2

NBL tycker att programmet borde omarbetas. Det är naivt att tro att en levande stadsdel kan bevaras genom att byta ut bostäder mot affärer. En levande stadsdel blir det när det finns både bostäder och affärer. Om vi vill bevara Göteborg som en levande och intressant stad bör vi värna om de annorlunda miljöer som finns i dag. NBL tycker att Gårda ska rustas upp och att parkeringshus kunde byggas på den stora ytan som finns söder om Liseberg.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Johan Hansson (JH), boende i ett av rivningshotade husen Gårda

JH har lite frågor och kritik angående rivningen av Gårdas fina hus, som de kunnat vara om ni renoverat dem.

Ni har inte presenterat något underlag med argument för era beslut och fördelarna med att riva husen. Är rivningen verkligen det mest kostnadseffektiva alternativet, och är nya p-platser det bästa utnyttjandet? Som ni förklarar så är det 654 p-platser som ska ersättas, mer behöver ju inte tillsättas trots expanderings av Svenska Mässan, då ni förklarar att kollektivtrafiken skall effektiveras. Således tycker JH att det finns bättre alternativ, som kommer att gynna området och inte belasta den redan tyngda bostadskön i Göteborg.

- 1. Att bygga två extra plan på Focus-huset.*
- 2. Vid påfarten till E6/E20 öster om Liseberg finns i dag redan befintligt p-hus, här kan det byggas ytterligare plan.*
- 3. Söder om Liseberg finns en gigantisk parkeringsyta att bygga 2-3 plan.*
- 4. Vid Valhalla finns en parkeringsyta mitt emot Valhallabadet, här kan ett p-hus byggas. Dessutom skulle denna komma till nytta vid evenemang i Scandinavium, Valhalla fotbollsplan, nya och gamla Ullevi och Svenska Mässan.*
- 5. Vid andra sidan av Valhallaplanen finns en stor yta för friidrott, här kan p-hus byggas.*
- 6. Sedan finns alternativet garage under friidrottsplanen, eller i berget väster om Valhallaplanen.*
- 7. vidare nämner ni att det skulle bli attraktivt för småbutiker i p-huset.*

Personligen har JH sedan han flyttat tyckt att detta område redan är attraktivt för småbutiker. Avslutningsvis undrar JH varför säkerhetsmuren mot E6/E20 aldrig byggts tidigare?

Kommentar: Beträffande anförda alternativ till parkeringar kan följande kommentar lämnas. Den föreslagna mässhallen behöver av logistiskskäl finnas i plan 3 i Focus-huset, så det anses inte möjligt att behålla parkeringsplan tre och fyra i Focus-huset. Focus-

husets konstruktion och geotekniska förutsättningar gör att det inte är praktiskt och ekonomiskt möjligt belasta huset med fler våningar. Parkeringshuset vid Liseberg är i första hand en möjlighet att ge besökare till Liseberg så småningom fler p-platser. Läget söder om Liseberg är reserverat för en kommande expansion av Liseberg med tillhörande parkering. Området norr om Valhallabadet har tidigare utretts för ett p-hus, samt även bussupställning. Med anledning av att området anses vara mera lämplig för annan användning har dessa planer inte fullföljts. Övriga angivna alternativ för parkering anses vara för långt från Svenska Mässans entréer.

Richard Ljungman samt Malica och Jovan, Gudmundsgatan 13B och 13C

Man är emot rivningen av bostäder i Gårda. Det finns många anledningar till att man vill att de ska stå kvar. Först skriver man att det är oseriöst att ha ett möte angående eventuell rivning när inte ersättningslägenheter får diskuteras. Om man har ett sådant här förslag så måste ju hyresgästernas basala behov tillgodoses.

En återkommande anledning till att riva har varit bullernivån. På kvällarna, nätterna, helgerna är trafiken inte störande. Så gott som alla hyresgäster har sovrummet / vardagsrummet mot Fabriksgatan som knappt har någon trafik på kvälls- eller nattetid. Vad gäller partikel- och avgasutsläpp så har det ju påvisats att de som bor på Örgrytesidan har en högre halt av partiklar genom att det stiger uppåt.

Variationen i Gårda försvinner om folk måste flytta härifrån. Med en större mäsaså kommer det också fler bilar. Varför inte flyttar hela mässan utanför innerstaden? De flesta större mässor i Europa är belägna utanför stan.

Kontorslokalerna på Gårdaskolan kommer att ha höga bullernivåer och antalet p-platser kommer att krympa. Kulturhistoriskt är det riktigt att bevara landshövdingehuset.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Dan Wiman, Fabriksgatan 54

Lämnar in en protest på planerna att förvandla våra bostäder till p-hus. Har två alternativ. Riv Valhallabadet och bygg mässhallar där och bygg ett modernt bad på annat lämpligt ställe. Bygg ut och på befintligt p-hus på Fabriksgatan. Bygg på p-huset vid Rondo. Och vi kan bo kvar.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Diana Snilluny (DS), Fabriksgatan 56A

Vill inte att bostadshuset ska rivas. Motorvägen ligger nära men jag störs inte av den och det är inget motiv att riva huset. DS vill behålla Gårda rusta upp.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Henrik Markstedt och Teresa Jakretic, Fabriksgatan 56A

Riv inte våra hem! Det måste finnas andra lösningar för att få bukt med det i sammanhanget rätt obetydliga problem med parkering. Dessa gamla och kulturellt värdefulla bostadshus är en viktig del av Göteborg och oss som bor här. Och för att kunna behålla Gårda som en livfull och färgstark stadsdel. Ge inte efter för Svenska mässan! Bevara Gårda.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Jonas Noaksson (JN), Fabriksgatan 48B

Det är med sorg och besvikelse JN under sina 16 år boende i Gårda har bevittnat hur Göteborgs Stad har låtit de gamla landshövdingehusen förfalla. Nu när beslut om framtiden ska fattas är det antagligen för sent, passande för de som ska besluta. Otroligt att man i bostadsbristens Göteborg låter detta ske med dessa unika kvarter.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Linda Vinbladh (LV), Fabriksgatan 56B

Att bygga ut Svenska Mässan är något som kommer gynna alla göteborgare. Att riva centrala lägenheter för att rymma fler parkeringar är bakåtsträvande och gynnar ingen. Ett sådant förslag är särskilt förlegat i tider där bostadsbrist råder och alla är överens om att bilismen i innerstaden måste minska. Förslaget att riva fastigheterna på Fabriksgatan måste omarbetas, det tar inte upp värdet av bostäder i området. Strävan att behålla karaktären av stadsdel och då riva bostäder och ersätta med parkeringshus är kontraproduktivt. Vidare har man förbisett möjligheten att bygga ut parkeringar som redan finns i t ex Tritongatan, Valhalla och Kanoldhuset. LV:s förslag är behålla all befintlig bebyggelse, bygg ut Focus-huset på framsidan, bygg ett p-hus vid Tritongatan. Det kommer att bli ökad trafik till området så nu är tillfälle att verkligen planera för att göra Korsvägen till en välplanerad knutpunkt för pendlare.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Johan Malmquist (JM), Tritongatan 4

Viktigt med ett bra bullerskydd i anslutning till den befintliga gångbron över Kungsbackaleden. Eftersom JM bor på Tritongatan med balkong mot gatan är JM extra angelägen att den planerade skyddsmuren/bullerskydd i anslutning till gångbron både blir effektivt men även estetiskt tilltalande. För övrigt tycker JM att det mesta i förslaget verkar mycket bra.

Kommentar: Synpunkten kommer att tas upp i fortsatt planarbete.

Anja Kristiansson, för berörda parter i frågan om stadsdelen Södra Gårda

Föreslår att byggnadsnämnden avslår program för Södra Gårda och att alternativt program upprättas. Som skäl anges att programmet är starkt vinklat, onyanserat och otillräckligt. Landshövdingehusen i kvarteren Eken och Cedern är riksintresse, definitionen kan omförhandlas. Förutsättningar för gott boende kan åstadkommas. Nyetablering av verksamheter i området förhindras inte av husens kvarvaro.

Nuvarande förslag gör Gårda än mer till ett område, inte till stadsdel. Vid ett genomförande av programmet ökar biltrafiken i området. ÖP:s utgångspunkter 1,2,6,9 tillgodoses inte med föreliggande förslag. De föreslagna förändringarna får negativa sociala konsekvenser. I övrigt vänder sig yttrandet till fastighetsnämnden.

Kommentar: Hänvisar till kommentarer under Artister mot rivning.

Alexander Ström (AS), Underåsgatan 16B

AS anser att Gårda ska bevaras inte rivas. AS förslag är att svenska Mässan får bygga på Focus-huset minst två våningar med p-däck samt två ytterligare torn bredvid de två stående. Där kan de få plats med hur många mässplan som helst, idrottshall, p-däck, kontor och ytterligare hotellrum. Vi får inte glömma att det är historiska arbetarkvarter i Gårda som inte går att återskapa vid rivning.

Kommentar: Se under Johan Hansson mfl.

Lars Memborn (LM), arkitekt, statsvetare, kv Neptun

LM vill protestera mot att riva större delen av den kvarvarande stadsdelen Gårda till förmån för p-hus. LM bifogar ett utdrag ur sin kommande bok om det internationella nätverket Slow city. Där beskriver LM stadsplaneringsteorier med konkreta exempel i stadsdelen Gårda.

LM hoppas ni tar er tid att överväga de negativa effekterna som saneringen av stadsdelen Gårda skulle ha för Göteborg som varumärke och stad.

Kommentar: Se under kulturnämnden, Artister mot rivning m fl.

Övriga

Namninsamling av hustomterna i Gårda, 1401 personer har skrivit på som har gjorts via nätet under fyra dagar, 8 till 13 januari 2009

Namn och ort finns angivet, t ex Göteborg Skene, Alingsås, Örebro, Malmö, Askim, Stockholm, Linköping Skövde, Piteå, Kungälv, Lund, Lerum, Västra Frölunda, Floda, mfl. Vilka i Göteborg som bor eller verkar i Gårda framgår inte, Gårda finns angivet 2 gånger.

Texten i uppropet är:

”Gårda är hotat!

Enligt den plan ”Program för delar av södra Gårda inom stadsdelen Gårda i Göteborg” som ligger framlagd för samråd just nu så kommer en stor del av Gårda att rivas. Delen det handlar om är området närmast motorvägen däribland två bostadshus där i dag 130 personer bor (kvarteret Eken respektive Cedern) samt Gårda gamla skola samt Klätterfabriken.

I bostadsbristens Göteborg river man bostadshus för att bygga parkeringsplatser. Vi säger nej till detta!

Vi kräver att planen för Södra Gårda omarbetas och att bostadshus och lokaler i Gårda får finnas kvar. Behövs fler parkeringsplatser i området kan befintliga parkeringsytor vid Liseberg, Valhalla med flera områden byggas ut på höjden.”

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Jonas Hallgren (JH), Carlbergsgatan.

JH vill framföra att det som görs i Södra Gårda nu inte hindrar en framtida överdäckning av leden och en byggnation över denna överdäckning. Här ska Göteborgs Stad och Vägverket vara mycket framsynta och inte sektorstänkande. Är också angelägen att P-huset förses med fasader som reducerar/absorberar ljud och inte reflekterar ljud österut. JH kan bidra med kunskap om detta. Exempel på olycklig sektorsplanering är bullerplanket som byggdes vid Odinslundsgatan. Jämfört med byggkostnad och driftskostnad för detta plank hade det varit en betydligt mer gynnsam kalkyl och med mer samhällsnytta att lägga bullerreducerande asfalt istället.

Kommentar: Visionen om en överdäckning av E6/E20 skulle kunna genomföras. En sådan kan då finansieras med byggrätter ovanpå. Denna tanke fördes även fram i slutet av 1980-talet, men som stupade på alltför höga byggkostnader. Göteborg har i sina visioner om stadens utbyggnad valt att prioritera andra delar, exvis Älvstaden. Eftersom E6/E20 då kommer att bli en tunnel så innebär en överdäckning flera följdinvesteringar i andra delar av staden då de farligt godstransporter som nu finns förbi södra Gårda måste omlokaliseras. För en sådan omlokalisering krävs investeringar i en ny hamnförbindelse. Försök pågår i Sverige med bullerreducerande asfalt på vägavsnitt med de stora trafikmängder som finns här. Med idag kända metoder är detta, tyvärr, inget ekonomiskt fördelaktigt alternativ.

Johannes Åsberg, YimbyGBG

YimbyGBG är ett ekonomiskt och politiskt obundet nätverk av medborgare som vill se en mer tät, levande blandstad. Man vill genom positiv, konstruktiv feedback möjliggöra en mer dynamisk och urban utveckling av Göteborg. Man vill att vårt stadsbyggande ska ändra riktning från gles bilstad till tät blandstad. Man har i dag över 300 medlemmar.

YimbyGBG är positiva till en stadsutveckling av Södra Gårda. I programmet har dock behovet av p-platser överordnats alla andra hänsyn på ett fullständigt oacceptabelt sätt. De ingrepp som förespråkas går rakt emot översiktsplanens intentioner och YimbyGBG ställer sig helt avvisande till förslaget. För att visa på områdets urbana möjligheter har YimbyGBG tagit fram ett alternativt förslag som tillgodoser parkeringsbehovet utan att riva befintlig bebyggelse.

Fig. 2: YimbyGBG:s förslag till ny bebyggelse

Man menar att det aktuella programförslaget ger en god beskrivning av stadsdelens urbana kvaliteter och de möjligheter som finns att förstärka Södra Gårdas karaktär av finmaskig blandstad. Det är därför ytterst förvånande att läsa programmets förslag som innebär att den värdefulla bebyggelsen från början av förra seklet och den småskaliga mixen av företag, konstnärer och alternativa verksamheter ska ersättas med p-hus. Dissonansen mellan översiktsplanens riktlinjer och liggande program är synnerligen anmärkningsvärd. Av de 156 landshövdingehus som fanns i området 1950 återstår endast 23 hus, varav 7 hus nu hotas av rivning.

YimbyGBG:s alternativa förslag innebär att all befintlig bebyggelse bevaras, se bild ovan. Istället anläggs ett 5 vånings p-hus på marken mellan E6/E20 och befintlig bebyggelse i kvarteren Gumsen, Lejonet och Cedern. P-huset byggs samman med befintligt p-hus i området. Sammanlagt ger detta ett tillskott på minst 500 p-platser. P-huset fungerar samtidigt som bullerskydd för bostadskvarteren. Befintlig gångbro ersätts med gång- och cykelbro i Tritongatans förlängning. Mellan E6/E20 och kvarteret Eken anläggs en grön vägg som bullerskydd.

På tomten mellan Örgrytevägen och Focus-huset byggs ett hus i ca 6 våningar, med affärer och kontor i gatuplanet och parkering på våningarna ovanför. Bild visas. Detta ger ett tillskott på minst 500 p-platser. Mölndalsån utvecklas till ett urbant grönstråk med gång- och cykelbroar i Tvärgatornas förlängning för att minska barriäreffekterna. Med dessa förändringar torde det parkeringsbehovet som Svenska Mässan säger sig ha vara tillgodosett, samtidigt som den levande blandstaden utmed Fabriksgatan bevaras och utvecklas.

Det finns även stora möjligheter att lösa parkeringsfrågan utanför planområdet. YimbyGBG vill dock samtidigt väcka frågan om det rimliga i att så kraftigt öka bilbero-

det i ett område som är extremt välförsörjt med kollektivtrafik. Vidare rekommenderas att förutsättningarna utreds för ett resecentrum vid Lisebergstationen. Bild visas.

Det finns en stor social och ekonomisk potential i den befintliga bebyggelsen utmed Fabriksgatan. Hänvisning till urbanforskare.

På Fabriksgatans östra sida finns redan Brew House. Det är ett kreativt center för ett 70-tal företag inom musik, film och media som stöds av Business Region Göteborg.

Brew House är också en Inkubator för nya innovativa företag. Södra Gårda har alltså fantastiska förutsättningar att bli en kreativ smälttegel.

I framtiden kommer Gårda som helhet att behöva förtätas och få en tydligare koppling till den övriga stadsväven. Förslagsvis genom att Valhallagatan utvecklas till ett tydligare stråk med mer urbana kvaliteter. Många av de exploateringar som gjorts i Gårda under senare decennier har varit renodlade kontors- eller bostadshus utan publika lokaler i gatuplanet. Det har haft en direkt negativ inverkan på stadslivet i området.

Kommentar: Yimby:s förslag är att dels att bygga ett långt parkeringshus mot E6/E20 och dels föreslå ett p-hus med butiker söder om Focus-huset i parken. Visserligen sparas den befintliga bebyggelsen men det blir knappast en bättre boendemiljö i kvarteren Cedern och Eken. Problemen med bl a luftmiljön kvarstår och ett bostadshus får ett p-däck som front på den östra sidan. Parkmiljön söder om Focus-huset är ett värdefullt inslag i området och bör så långt möjligt bevaras.

I övrigt hänvisas till kommentarer under Artister mot rivning och Johan Hansson m fl.

Henrik Ingelsten (HI)

HI tycker det är helt fel att riva bostadshusen i Gårda för att bygga p-platser för att i sin tur bygga ut Svenska Mässan. Problemet är själva Svenska Mässan, varje gång det är en stor mässa så korkar trafiken igen runt Gårda. Flytta mässan utanför stadskärnan och bygg bostäder där istället.

Kommentar: Se under Artister mot rivning.

Jacob Stålhammar (JS), leg psykolog

JS vill protestera mot programmet. Göteborg har många outnyttjade p-hus i detta område och det finns outnyttjad, obebyggd mark söder om Liseberg. Svenska Mässan kan utmärkt expandera över Focus-huset utan att man stör resten av Gårda. Bygg om p-huset på andra sidan vägen på höjden istället. Motorvägen går lätt att däcka över så att buller och smuts stör de boende mindre.

Kommentar: Se under Johan Hansson mfl.

Jesper Hallén (JH), Karl Johansgatan 49C

JH motsätter sig starkt att den äldre bebyggelsen rivs, både landshövdingehuset och den gamla skolbyggnaden bör tas tillvara. En annan plan behöver utredas där man löser parkeringsfrågan utan att behöva riva värdefull bebyggelse. Ett bra exempel är de alternativ som YimbyGBG utarbetat i sitt yttrande.

Kommentar: Se under Artister mot rivning och YimbyGBG.

Måns Almered och Christian Pallin

Det finns flera skäl att kritisera det nuvarande förslaget för Södra Gårda. Några av dem kan nämnas här. Bostadshusen i Gårda är bevarandevärda och detta måste tas med i helhetsbedömningen för en framtida plan. Bostadshusen är byggda mellan 1920- och 1930-talet och utgör en helt unik miljö som skiljer sig från andra landshövdingehus

i Göteborg genom att de är endast varsamt/obetydligt renoverade. Den unika 20-talsmiljön finns kvar med välbevarade originalinteriörer och detaljer.

Möjligheter och förslag på alternativa lösningar

Man är kritiska till det förslag som presenteras i programmet som innebär rivning av de båda landshövdingehusen respektive Gårdaskolan och Klätterfabriken. En central placerad mässa innebär också kompromisser, men framförallt ett ansvar. I Europa har de flesta städer valt att inte ha mässarenor mitt i en stadskärna utan utanför. Kollektivtrafiken till Svenska Mässan är mycket god. En lösning som går hand i hand med Göteborgs miljöpolicy är att erbjuda p-platser lite längre från mässan utanför Göteborgs stadskärna. Man kan då göra ett paketerbjudande för mässbesökare som innebär att man får möjlighet till långtidsparkering plus ett färdbevis för kollektivtrafiken samt mässinträde. Man ska inte glömma att fler p-platser ger ökad trafik, en försämrad miljö och hindrar den vanliga trafiken att komma fram.

Parkeringshus utanför Valhallabadet är en enkel lösning som ett alternativ.

Almered och Pallin anser att det finns en mycket bättre och enklare lösning på mässans eventuella framtida brist på p-platser, och det är att bygga ett p-hus där det i dag finns dåligt nyttjad mark. Utanför Valhallabadet skulle ett p-hus ge 600 platser vilket motsvarar de antal p-platser som försvinner vid en eventuell ombyggnad av Focus-huset.

Utbyggnad av befintligt p-hus vid Liseberg eller Tomtebogatan föreslås som alternativ.

Almered och Pallin vill att man tänker om när det gäller programmet. Istället för att riva gör en varsam renovering av kvarteren Cedern och Eken.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Simeon Nordius

Parkeringshus kan byggas på den stora parkeringen vid Valhallabadet, ovanpå Svenska Mässan, ovanpå Lisebergsparkeringen eller var som helst under marken. Bostäder är av större värde än p-platser. Gårda har ett historiskt och kulturellt värde och efter decennier av diskussioner borde man nu lämna rivningsplanerna och istället fokusera på bevara och upprusta.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Magnus Martinsson (MM)

MM vill protestera mot förslaget att riva landshövdingehusen för att ge plats åt parkering. Bygg vid Vallhallagatan istället och utbyggnad av Lisebergs P-hus.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Elizabeth Alvergren (EA), Odinslundsgatan 5

Ställer sig starkt kritiskt till programmet. EA menar att de boende i kvarteren har de senaste åren varit utsatta för breddning av ytterligare fil av motorvägen med allt vad detta innebär av ökad trafik. Nu ska området göra än mer trafikerat p g a Svenska Mässans önskemål, med p-hus och bussupställningar.

De två landshövdingehusen som planeras rivas var tidigare väldigt viktiga för bl a bullersanering mot resterande byggnader mot Mölndalsån, nu är detta inget som finns med. Hur kan man vårda den historiska stadsmässigheten när man river delar av en gammal arbetarstadsdel?

Kollektivtrafik är bra men inte ytterligare biltrafik som medför mera buller och luftföroreningar samt risker för människors hälsa och säkerhet. Den befintliga gångbron kommer också att innebära en större genomströmning av människor.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Maja Brydevall (MB)

Det är för MB helt obegripligt hur någon skulle vilja riva dessa bostadshus till fördel för p-platser. Det finns redan ett överflöd av p-platser i området, Focus-huset m fl. Och vill vi inte att fler använder kollektivtrafik? Svenska Mässan har gott om anknytningar till kollektivtrafik. MB har bott i en av dessa lägenheter som nu planeras att rivas och det är helt fantastisk att kunna bo så centralt och billigt. Det är fruktansvärt att ni våldtar er på en stadsdel istället för att bevara den.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Anders Linnared (AL), boende i Linné

AL har läst planerna på att riva delar av Södra Gårda och ersätta med bussupställningar och p-hus. Man skulle ju kunna ha hoppats att Göteborgs politiker hade lagt av med sådana dumheter. Vi är en stad som till stor del förlorat sin arkitektoniska identitet och nu ska tydligen kistan spikas igen ordentlig. Det finns bättre lösningar än att riva levande bostadsområden och ersätta dem med utrymmen för fordon.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Fredrik Cederman

Jag vill att Gårda ska bevaras. Bygg p-hus på befintlig mark som parkeringarna vid Liseberg och Valhalla, eller bygg ut Focus.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Katarina (K) (efternamn oläsligt)

K vill framföra min åsikt om att jag är emot rivningarna i Gårda.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Matilda Lageson (ML), Kärraskolans Resursteam

ML vill protestera mot planerna på att riva bostadshus i Gårda till förmån för parkeringsplatser, dessa hus är viktiga för stadens karaktär. Området har kulturhistoriskt intresse och med en varsam upprustning kan Gårda bli vackrare och verkligare Haga i direkt anslutning till evenemangsstråket. Låt Gårda bli en levande stad med en levande historia.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Tommy Kristensson (TK), Mölnlycke

Ni ska ha tack för ett genomtänkt program. Det glädjer mig att ni har en avsikt att åtminstone bevara stadsdelens karaktär och att inte alla gamla landshövdingehus i området berörs. Denna del av Gårda är en stadsdel som fortfarande känns som Göteborg. Riv inte de charmiga trähus för att göra dem ännu färre så att Svenska Mässan och parkeringsbolaget lyfter sina fingrar. Varför inte lyssna på dem som redan bor och verkar här. Låt bli att riva våra kvarter och särskilt Gårdaskolan med gymnastiksal.

Kommentar: Se under Artister mot rivning m fl.

Birgitta Lööf
Planchef

Rune Elofsson
Arkitekt